

**ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ**

Демографічна ситуація в Україні на пряму залежить від соціально-економічних чинників, а також загальної ситуації в країні. Дана проблема актуальна тим, що людина є, з одного боку, активною продуктивною силою, а з іншого, - вона є споживачем продуктів праці, які забезпечують її життєдіяльність. Виходячи з того, що людина є основним творцем суспільного багатства, можна стверджувати, що чисельність населення та кваліфікація його працездатної частини є фактором, який обумовлює можливості економічного розвитку.

Вивченням проблеми демографічної ситуації України займається Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України. Проте, і без статистичних даних досить зрозуміло, що населення України зменшується через проблематичні ситуації в країні, а також військових дій в її східній частині, саме тому населення України на 2018 рік становить без Криму і Донбасу тільки 42,5 мільйона чоловік [1]. Потрібно взяти до уваги і той факт, що велика кількість українців намагаються емігрувати в сусідні країни, що також значно впливає на демографічну ситуацію в країні. Нині держава практично втратила контроль над міграційними процесами. За 2017 рік Україну покинуло близько 18 000 мігрантів, що є рекордною цифрою для країни. У той же час імміграція в Україну є практично нульовою, так як людей, які бажають приїхати сюди, відштовхують політичні та економічні проблеми країни.

За оцінками Держслужби зайнятості, зараз за кордоном працює понад 5,5 млн. українців. В результаті масовий відтік українців на роботу в сусідні країни сприяє зростанню економіки і добробуту цих країн, але при цьому погіршується економічна, демографічна і соціальна ситуація в Україні. За даними соціопитування соціологічної групи «Рейтинг», більш ніж 36% всіх опитаних виїжджали на роботу в Польщу, 25% – в Росію, 5% працювали в Чехії та Німеччині, 3% – в Італії, решта – в інших країнах переважно Західної Європи. Рівень заробітної плати в Польщі, в 5 разів вищий, ніж в Україні, плюс лояльний клімат для працевлаштування іноземців зробили цю країну найбільш привабливою для працівників з України [2, с. 277].

Окрім цього, як в глобальному масштабі, так і в Україні відбувається старіння населення, а також урбанізація - зростання частки міських жителів. Найбільш швидко зростає чисельність населення великих міст - Київ, Харків, Дніпропетровськ, Донецьк, Одеса - за рахунок прибуття населення з невеликих міст і сіл в пошуках роботи.

В Україні різко падає народжуваність, за минулий рік народилося близько 200 тисяч дітей. Основними причинами таких проблем є низька заробітна плата, недостатня соціальна підтримка сімей з дітьми, соціально-економічна нестабільність у суспільстві.

Але практика показує, що для економіки велике значення має чисельність економічно активного населення, тобто робочої сили, як фактора, який утворює ринок праці. Найбільшу питому вагу (31,92%) серед видів економічної діяльності, на яких зайнята робоча сила, є сільське господарство. Друге місце посідає промисловість, на яку припадає 26,35% зайнятого населення, і третє місце належить торгівлі. Разом з цим, за даними Мінсоцполітики, реальний рівень безробіття в Україні у 2017 році складає 9,5%, а це близько 2 млн. осіб [1], що свідчить не на користь покращення ситуації в державі в цілому.

Отже, щодо поліпшення саме демографічної ситуації, то державі необхідно спрямувати соціально-економічну політику на розв'язання найгостріших проблем цього напрямку: створення нових робочих місць, перш за все на місцевому рівні, що призведе до стимулювання народжуваності; підвищення рівня медичного обслуговування шляхом ефективної реформи; посилення охорони та оплати праці кожного працюючого; поліпшення побутових умов і впровадження здорового способу життя, створення широкої мережі державних та недержавних служб соціальної допомоги.

*Список літератури*

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Підгорний А.З. Соціально-демографічна статистика: підручник / А. З. Підгорний, О. В. Самогоснкова, Ю. О. Ольвінська, К. В. Вітковська / за ред. А. З. Підгорного. – Одеса : ФОП Гуляєва В.М., 2017. – 450 с.